

2025/3046(RSP)

19.1.2026

OSNUTEK PREDLOGA RESOLUCIJE

v skladu s členom 136(2) Poslovnika

o nujno potrebnem zmanjšanju števila smrti pri delu
(2025/3046(RSP))

Chiara Gemma

v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

Resolucija Evropskega parlamenta o nujno potrebnem zmanjšanju števila smrti pri delu (2025/3046(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 151, 153 in 156 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju Direktive Sveta 89/391/EGS,
 - ob upoštevanju strateškega okvira EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2021–2027,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2022 o novem strateškem okviru EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje po letu 2020,
 - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
 - ob upoštevanju člena 136(2) Poslovnika,
- A. ker sta zdravje in varnost pri delu temeljni steber evropske socialne politike in osrednji element varstva človekovega dostojanstva, temeljnih pravic delavcev ter poštenih in varnih delovnih pogojev;
- B. ker je bilo leta 2023 v Evropski uniji zabeleženih 3 298 nesreč pri delu s smrtnim izidom in približno 2,8 milijona nesreč brez smrtnega izida, ki so povzročile vsaj štiridnevno odsotnost z dela, in ker ti podatki kažejo na še vedno resne težave v sektorjih z visokim tveganjem, kot so gradbeništvo, promet, proizvodnja in kmetijstvo;
- C. ker je veliko število smrti pri delu posledica poklicnih bolezni, ki so pogosto podcenjene ali se o njih premalo poroča;
- D. ker je preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih bolezni temelj evropske socialne politike in pravice do prostega gibanja delavcev, ker ni le pravna obveznost na podlagi prava EU, zlasti Direktive Sveta 89/391/ES, in nacionalnih pravnih sistemov, temveč tudi strateška socialna in gospodarska naložba, ki lahko pozitivno in trajno vpliva na delavce, podjetja in skupnost kot celoto ter prispeva k zmanjšanju tveganj, obvladovanju socialno-ekonomskih stroškov nesreč pri delu ter splošnemu izboljšanju kakovosti in trajnosti delovnega okolja;
- E. ker so korenite spremembe v svetu dela, med njimi širjenje nestandardnih oblik dela, staranje delovne sile, digitalizacija, uvajanje novih tehnologij in globalizacija, privedle do povečanja psihosocialnih tveganj, stresa, povezanega z delom, in novih izzivov na področju zdravja pri delu, zato so potrebne širše in celovite strategije preprečevanja;
- F. ker si je treba odločneje prizadevati za doseganje ciljev iz agende za trajnostni razvoj do leta 2030, zlasti cilja 8.8 o varovanju pravice delavcev in zagotavljanju varnega in zanesljivega delovnega okolja za vse delavce, tudi delavce migrante, še zlasti pa migrantke, in delavce z negotovo zaposlitvijo;

- G. ker je Evropski parlament v svoji resoluciji z dne 10. marca 2022 pozdravil uvedbo pristopa Vizija nič k nesrečam pri delu in poklicnim boleznim ter pozval k ambicioznemu načrtu za manj nesreč in smrti pri delu ter boljše preventivne ukrepe in izvrševanje veljavnih pravil in zakonodaje o zdravju in varnosti pri delu;
- H. ker je spomin na žrtve nesreč pri delu dejanje kolektivnega spomina in moralne odgovornosti, ki ohranja osredotočenost javnosti na vrednosti človeškega življenja, krepi kulturo preprečevanja ter evropske in nacionalne institucije vedno znova zavezuje cilju odprave smrtnih žrtev pri delu;
- I. ker je tragedija v rudniku Bois du Cazier v kraju Marcinelle 8. avgusta 1956, v kateri je umrlo 262 rudarjev, med katerimi so bili mnogi državljani današnjih držav članic Evropske unije, postala trajen simbol boja za dostojno delo, solidarnost in socialno pravičnost v Evropi;
- J. ker so bile žrtve v tej tragediji iz številnih evropskih držav, zato šteje za prvo kolektivno katastrofo v Evropi, ki je že tedaj pozivala k bratstvu v zvezi s ključnimi vprašanji, kot so delo, varnost, pravica in dostojanstvo;
- K. ker spomin na nesrečo v kraju Marcinelle ohranja zavest o temeljni vrednoti prostega gibanja delavcev, njihovih pravicah in varnosti, ki so prednostne naloge za učinkovito in konkurenčno socialno Evropo;
- L. ker so druge tragedije v preteklosti, povezane z delom, vključno z rudarsko katastrofo v kraju Courrières 10. marca 1906, globoko zakoreninjene v kolektivnem spominu v več državah članicah in še naprej opozarjajo na nujno potrebo po učinkovitih politikah za preprečevanje nesreč pri delu in zaščito delavcev pri delu;
1. poziva k uvedbi evropskega dneva spomina na žrtve dela ter za zaščito in priznavanje dostojanstva delavcev, ki bi ga vsako leto obeležili 8. avgusta v spomin na tragedijo v rudniku Bois du Cazier v kraju Marcinelle, ki je zaradi svoje evropske narave, saj so v njej bili žrtve delavci iz več držav, ki so zdaj članice Evropske unije, skupni simbol boja za dostojno delo in potrebe po skupni zaščiti zdravja in varnosti pri delu;
 2. opredeljuje kot namen tega evropskega dneva počastitev spomina na žrtve nesreč pri delu in poklicnih boleznih ter ozaveščanje širše javnosti, podjetij in institucij o pomenu preprečevanja, varnosti in dostojnih delovnih pogojev;
 3. poudarja, da bi moral ta evropski dan krepiti zavezanost Unije in držav članic cilju sistematičnega in trajnega zmanjšanja nesreč, boleznih in smrti pri delu v skladu s pristopom Vizija nič, zlasti bi moral spodbujati preprečevanje, varno in dostojno delo, usposabljanje, ozaveščanje o nastajajočih tveganjih, socialni dialog in učinkovito izvrševanje obstoječe zakonodaje;
 4. poziva Komisijo in Svet, naj v sodelovanju z državami članicami in socialnimi partnerji podpreta uvedbo in obeležitev tega evropskega dneva, tudi z obveščanjem, ozaveščanjem in izmenjavo dobrih praks na področju zdravja in varnosti pri delu;
 5. poziva Komisijo in Evropsko agencijo za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA), naj ta evropski dan izkoristita kot priložnost za javno predstavitev svežih podatkov,

primerjalnih analiz in z dokazi podprtih smernic o varnosti in zdravju pri delu, s posebnim poudarkom na psihosocialnih tveganjih, nestandardnih oblikah dela, mikro- in malih podjetjih ter najranljivejših skupinah delavcev;

6. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.